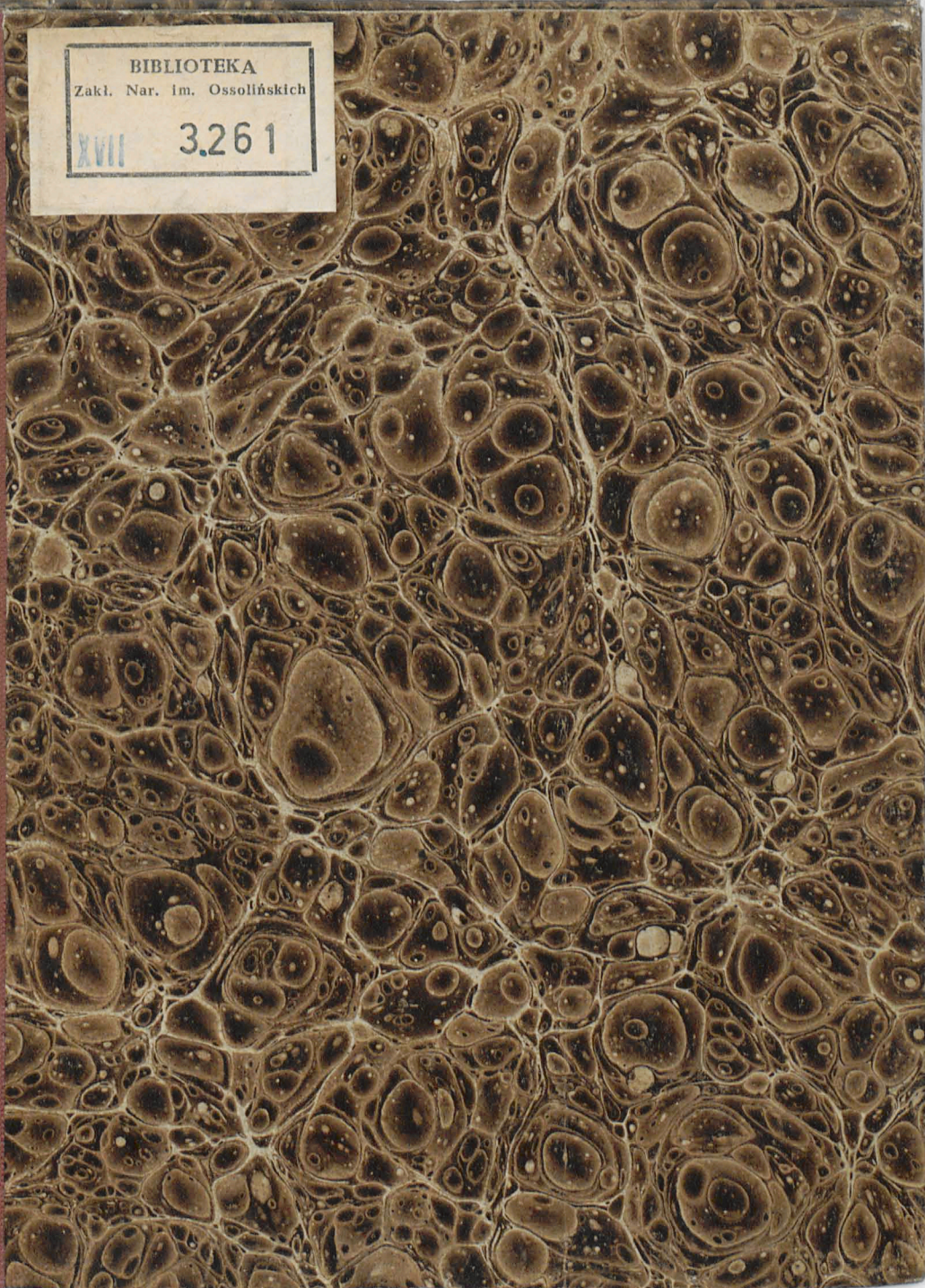

BIBLIOTEKA

Zakl. Nar. Im. Ossolińskich

XVII

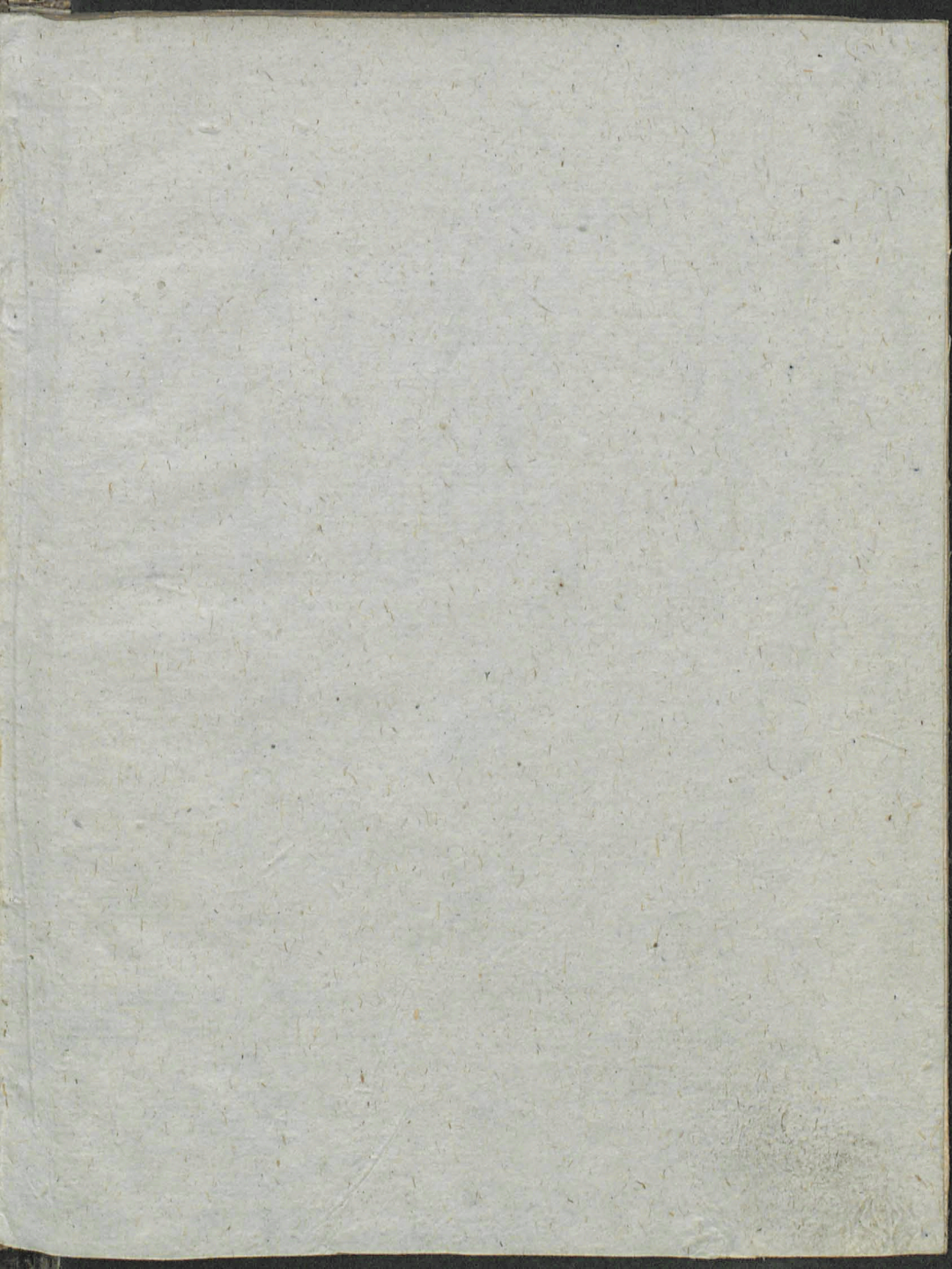
3.261

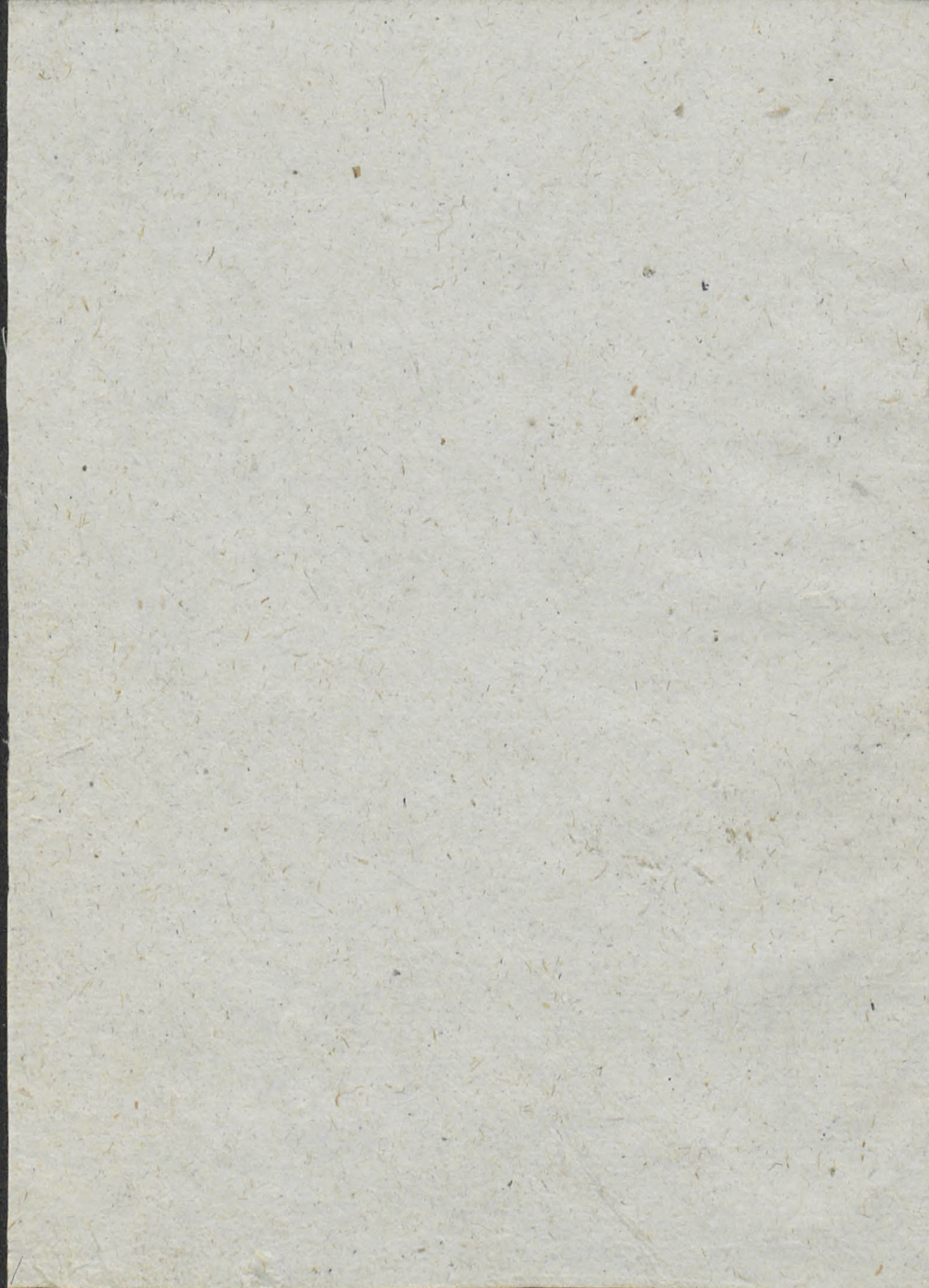

8,622

W I E N I E C

Przezacnemu w Kościele 24
Bożym

BISKVPOWIY DO.
KTOROWI
S. AVGVSTYNOWI

Od

X. IACKA LIBERIVSZA S. T. D. Proboszcz
Kościola Bożego Ciała Canonico-
rum Regularium na Kazmierzu
przy Krakowie.

V W I T Y.

W K R A K O W I E,
w Drukarni Waleryana Piatkowskiego/
Koleju Pańskiego 1644.

8.622

A P P R O B A T I O.

Sermonem Sacrum in honorem S. Do-
ctoris Ecclesiæ B. Augustini intitulatum
Wieniec S. Augustynowi dictum & scriptum
pijsimè & deuotissimè ad promouendum
cultum tanti in Ecclesia DOCTORIS ab
Adm. R. D. Hyacintho Liberio, S. Th. D. Præ-
posito Ecclesiæ SS. CORPORIS Christi Ca-
nonicorū Regulariū. M. Iacobus Vitellius S.
Th. D. & Professor in Acad: Crac: interea
eiusdem Academ: RECTOR testatur. Utq;
tam religiosum & pium scriptum in lucem
exeat, facultate sibi ad hoc data concedit.
Dat. Crac. in Acad: 19. Aug: Anno 1644.

XVII - 326 - III

DO CZYTELNIKA

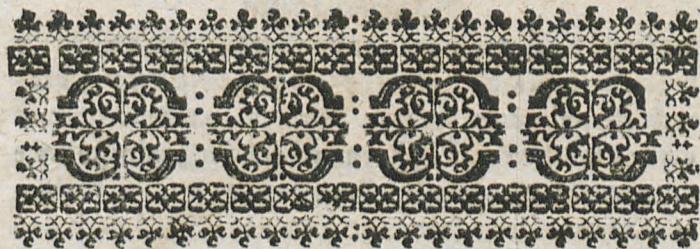
Roku przeszłego wizytu-
jąc w W. X. L. Kla-
stury Konwentowi me-
mu Krakowskiemu po-
dlegle, przypadło mi fest
Augustyna ś. w Koście-
le Bychowskiem ná Ru-
si, od godney y nie-
śmiertelney pamięci Iáśnie Wielmożnego J.
Mści Páná Iana Károla Chodkiewicza, Wo-
iewody Wileńskiego, Hetmána wielkiego
W. X. Litenśkiego fundowanym, y násemu
Zakonowi oddánym, odpráwowác, y Pátry-
árche mego tym lichym Kasánem zálecác.
Wiet iz tu z okazyey wspomniáne są niekto-
re particularia tego Zakonu, nie kásdemu
śnadś wiadome, pewni przyiaciele y láskawcy
nášy ludźie zacni y mądry, o ktore w W. X.
L. nie skapo, žáдали, áby dla lepszey informá-
cyey y pamięci mogli to piástowác w oczách y
ná rękách, co im ná ten czas w sámych tylko
psách zábrzmiało. Bo ácz Ordo Canonico-

rum Regularium dawny iest w Koronie Pol-
skiej, y przed wſytkimi Zakonami napier-
wſzy, záraz ná poczátku przyięcia Wiary ſ.
od Mieczysława piernſzego w Trzemesznie
fundowany; do Wielkiego iednak X. L. do-
piero od lat dwudziestu y ſiedmi colonia ná-
ſá z Konwentu Krakowskiego, przez pobożne
á ſzczodroblive Dobrodzieie iest wniesiona y
osádzona. Zácym iſ zycliwi temu Zakono-
wi, chcieli miec o nim z Kazania tego iáká tá-
ká informacyá, muſiałem ie woley ich wyga-
dzaiac, lubo z oporem ná ſwiat wytracic.
Ktore iſ tak proſto y niepozorno, żadnego
mu nie przybrawſzy Pátrona puſzczam, wcy-
niłem w nádzieie, że ie ſam ſ. Auguſtyn tak
zánwołány w Koſciele Bożym Biſkup y Do-
ktor, y Zakon iego nikomu nie vprzykrzony,
ále w pokorze y tíchoſci zánwſe żyjący, láſká-
wemu Czytelnikowi zalecá.

L. j. i. x.

KAZANIE

In diebus ipsius emanaue-
runt putei aquarum, &
quasi mare adimpleti sunt
supra modum. *Eccle: 50.*

*Zá tego dni wyniknęły studnice wod, á
iáko morze nápełnione są nád miare.*

Rzymian stárych wśelákiey
przyśtoyności pilnych dozor
cow / táka bywála w ozna-
waniu y záwodźieźaniu do-
brodzieystwo poboźność / że
nietylko same Bogi / Kro-
rym wśytko dobro y szczę-
ście swoje przypisowáli / nie-
tylko Cesarze / zá ktorých
23 wojenna

Ważenie na dzień

wolenna dzielnoscia granice państwa swego y ziemia y
 morzem rozszerzali; ale też y zrodła pospolite, z ko-
 rych czerpali wodę zdrową, pewnym co rok światem ra-
 czyli, y miasto Koron slig nemi wiankami z różnego kwie-
 cia w wietem przybierali. Stadzże między inemi różne-
 mi świętety, mieli też iedne do roku wroczyścosc nazywana
 Fontinalia, w ktora gromadno y w kupach niemálych
 schadzali sie nad źrodła mieyskie, y ná znák wdzieczno-
 ści, że im żywey wody dodawáły, rzucali w nie rozmaí-

Varo lib. 3.
 de ling: Lat.

te wieniece, iakoby ie zá ich dobrodzieystwa Koroniac.
 A z tey ceremoniey wrosta ona piękna przypowieść. Si-
 aquam hauris, puteum corona. Jestli wody záżywasz,
źrodła śánny, y z dob iakto nalepiey mozesz.

Podobna ceremonia, podobne sw. to przychodzi
 nam w dzień dzisieyszy dwotákim światlem, ábo ráczey
 słońcem ozdoby odprawować. Tamieyszy Słucháćże
 przychodzi nam dzis z wonnych kwiatkow, ábo wia-
 y z zielonych listkow wieniece wrovasz y rzucać, y mieni ko-
 ronować ono przysłáche ne zrodło, z ktorego całowne
 wody nieporównaney mądrości y światobliwosci ná-
 wshytek świat wyplynely. AVGVSTYNA S. wia-
 kiego w Bosciele Bozym Biskupa y Doktorá, Jarlwe-
 go życia y obyčajow Apostolskich pomnożyćciá. Co-
 nego Augustyná, ktory Boscíol Kátolicki ná zachor-
 dnich kráich przez Aryany, Pelágiány, Donátysty stro-
 dze utrapiony przedzironie rozweselił, y wshytkie kázer-
 stwa szesliwie wprzatnal. Onego Augustyná ktory
 goracemi łzami Márki swóley MONIKI świętety ná
 wrocony z pláczliwych tey ocu, iakto zrodło iedno
 Sám.

ś. Augustyna.

Samsónowe / Fons innocantis in maxilla wyniknał /
 y wśelakie między duchowienstwem Afrykańskim exor
 bitancye zniósł y wyczyscił. Onego Augustyna / kto
 rego Bernat ś. na iutrzeni iedney / gdy Homilia iego czy
 tano / widział w osobie krasnego młodziencá / á z wstie
 og wypadala obfita rzeká wbytek Kościoła napełniała
 ca. On cito ábowiem iest / in cuius diebus emanave
 runt putei aquarum & quasi mare adimpleti sunt su
 pra modum. On iest ktorego Pan Bog w Kościele
 swoim postawił iako źródło iedno / pełne głębokich ná
 uk y cudowney światobliwosci. On iest z ktorego sie
 gáli mądrości oni poważni Hieronymowie / wielcy Brze
 gorzowie / Anielscy Tomaszowie. On iest z ktorego
 po dźsiodzieli ćzerpáta Theologowie Szkoły / Akade
 mie. On źródłem onym iest / z ktorego wyszło ták wie
 le Zakonów światobliwych / z ktorego wyćzerpneli bo
 goboynosc / Norbertowie / Dominikowie / Paderoscy
 Antonowic / z Tolentynu / Mikolajowie / y inni wielu Za
 konow wielcy Fundatorowie. On iest z ktorego y my
 wyćzerpneliśmy y ćzerpamy / cokolwiek w nás iest / á
 day Boże áby co narwiecey bylo / Zakonności / náuk / y o
 zdoby iakiey. Jemu iako źródłu iednemu przypisuię
 my cokolwiek iest nášego Zakonu Klastorow ná świe
 cie / po Włostkiew Ziemi / po Hispániew / Luzytániew /
 Francyey / Niderlándzie / Germániew / y Polśkie nášey.
 Jemu przypisuiemy one wielkie á święte zgromádzienia
 nášego Kánoniki / Gelazyuse / Pátryriusze / Prospery /
 Ubaldy / Błogosławione Jwony Brákorostie Bisku
 py. One przejacne / Nieczenniki / Euzebiusze / Thomasz
 Kán

Iudic' rse

s. Bernard.

Plug. ff.

Kazanie ná bzlen

Bantuaryiſtke/ **B**erkulány/ **A**quiliny; onez dwolány
Doktory/ **P**iotry **L**ombárdy/ **H**ugony/ **R**ychárdy de
S. **V**ictore, **N**awárry/ **O**neglebokie/ y od **B**og. **S**ime-
go wyučene **K**ontemplatory/ **T**homaſe á **B**empis/
Rusbrochiuſe/ **S**eráphiny **S**irmany y inne/ ktorým **K**oň-
čá y **l**ježby nemáſ. **A** przeto ieſli mowiono v ſtárych.
Si **a**quam **h**auris, **p**ut **e**um **c**orona. **J**eſli wody záży-
waſ/ zrodlá ſánny; o iákoſ ſuſna/ abyſiny **d**niá **d**ſi-
šieyſſego to ſláchetne zrodlo vſánowali/ y **g**odnemi
wiencámi ozdobili/ vkoronowali? **V**ezynie **i**a tak/ w-
lože w teráznieyſſym **K**azánia ná **G**lowe **A**uguſtyná ſ.
ábo rážey iáko w zrodlo iákie wrzuce **t**rzy **w**ienče/ **t**e-
benmu **d**am iáko pokornemu **P**enitentowi/ **d**rugi iáko
prácowitemu **D**oktorowi y **š**piſtemu **B**iſkupowi/ **t**rze-
šti iáko chwalebному **W**iáry ſ. y **ž**ycia **A**poſtolſkiego
pomnožycielowi. **P**ierwſy **b**edzie z **p**roſtego liſčia **f**i-
gowego; **d**rugi z **w**onnych **b**ronánných **l**iſtkow; **t**rzešci z
zieloných **l**iſtkow **o**lirnego **d**rzewá. **p**ánie **I**EZ V
przybodzi mi **D**uchá **t**wego **š**wietego **d**átem/ á **l**áſti **w**á-
še **p**ilnym y **č**erliwym **l**učanienm.

Ažkolwetek w **A**uguſtynie **š**wietym wiele ieſt
cnot y **d**ziel **z**námienitých/ z **k**torých **k**áždé **g**odnoby
swoiey **š**ežegulney **K**orony/ **č**áſowi **i**ednáš **f**olgujace
trzy **t**ylko **c**noty **á**bo **d**zielnoſti **t**ego/ **t**rzemá **w**iencámi
čhce **o**zdobitč.

Pierwſy
wienec

PIERWSZY **w**ienec **n**iech **m**á **z**á **p**okuta **s**woie **ž**á-
líwa z **l**iſčia **f**igowego **d**rzewá. **p**rzyſtoynny **z**áſtve **w**ie-
nec **N**áwroceniú y **P**okudie **A**uguſtynowey/ **b**o **s**amže
Bog **w**ſečhmogacy **p**očiagnal **g**o **d**o **l**áſti **s**woiey **z**pod
tego

s. Augustyna.

tego drzewa/ gdy pod nim czasu iednego odpożywał/ nie inázej iedno iáko Michaínuela. Któremu zbawiciel mowil. Cum esses sub ficu, vidi te. Gdyś był pod drzewem figowym/ wyrzalem cie. Pieśszone jest drzewo figowe. Iednego czasu drzewa Seym wczynowały porykały te królestwem/ áby wzięło rzady nád nimi/ á ono niechciało. Nunquid possum deserere dulcedinem meá fructusq; suavisimos? Izali moge opuścić słodkosć moia/ y owoce naywrodziczejnyffe. Aleoli iednak ma iákas przedziwna á tajemna moc w postkramiániu rzeczy swowolnych y sliskich. Powiádaia ábo wiem/ że gdyby pod drzewo figowe frogiego y zuchwałego buháia przywiódł/ záraz frogosć skáda/ y twarde kárki pokornie w iármio podáie: náwet y o lisciu tego twierdza/ że choć wegors' árze jest sliski/ y do wtrzymánia trudny/ przecie snadnusienko może go wtrzymać wzięwszy list figowy w reke; Stąd y Látinnikow jest adagium. gdy kto w dysputacyey kretem idzie/ y z trudnosći wyslizza/ á iedna ráza zwiáza go że nie wie gdzie trzy/ mowia o nim. Ficulneo folio anguillam comprehendimus. Slizal sie y wytkrecal iáko wegors' á lesny go zwiázal figowym lisciem/ to jest: potężnym argumentem.

A což był innego przed náwrocentem swoim Augustyn/ iedno buhay ieden zuchwały/ wegors' ieden sliski nieutrzymány/ wytkretami ná abiatacy? Wrodzony z Pogánskiego Wycá w tychże bledách żywot prowadzil/ á potym w frogie kázierstwo/ w brzytka Heretya Mánichenshá wpaól. Dowcipu w ystótego y bystrego

Confes. lib 3
c. 12.
Ioan. 1.

Iudie 9.

Plin. lib. 23
c. 7.

Adagi

Kazanie ná dzien

Confes lib. 3
c. 5.
Augustyn
gárd i Bibli
96.

bedac/ Retoryki/ Philosophiey pełen/ w táka sie byl
hárdosc podniosl/ že písmem s. Biblia gárdzil/ y pro-
sta Látina Tulliana indignam collatione, porównania
z Cyceronem niegodna nazywał. W dysputacyách
táak byl subtelny/ w Logice táak bystry/ argumentácyá-
mi Kosciolowi táak stráshny/ že Ambrozy s. Medyoláns-
ki Biskup/ záktorego Augustyn w Medyolanie Reto-
ryki y Logiki wézyt/ przytozyl byl/ táako test wiesc pospo-
lita/ do Litániy/ y spiewáck kazal. A Logica Augus-
tini libera nos Domine. Od Logiki y subtelnosti Au-
gustyná/ záchoway nas Pánie. Mléká tego Moni-
ká s pláče do Pána Boga rzewnie/ áby Augustyná os-
swiecił/ zwodzil Doktorzy/ prosi wézonych luozil/ áby z
nim moweli/ áby dysputowáli. Wyniestosc dowcipu
widzac/ iedni niechca/ dwudzy z spolney/ ozmowy iadne
go pozytku nie odnosa. Vpomina go sámá s. Mlé-
ká/ áby chciál Boga práwego poznáck/ y Wiára Ká-
tholicka przytáck. Pláče goraco w oedách ego/ á on tá
wykretami zbywa/ y z lez tey swieterych táak eliski wogorz
wymycka sie/ á ná kstatc swowolnego bahááá nikomu
sie wíáck y wíázáck niebdopúš. áa.

Confes lib. 3
c. 11.

Zásnowby táak w tym gorstkim zálu/ mialá tákie
widzenie/ táakoby ná ták teys liniey stála/ á w tym mlodzie-
mec ieden przy sedby ku niey pyta/ co zá przyezyna táak
vstáwiceznego á hoynego iey pláczu? y gdy ona odpo-
wie/ iž pláče syná mego Augustyná/ w bzytekim Ze-
reryctwie léiácego/ rzeže on Mlodzienciec. Nie badz
frášobliwa Monko/ ále miew pewná vfnosc/ že w tro-
tkim zášáck/ gdiestey/ táak y Augustyn badzie/ ná tey
liniey

ś. Augustyna.

Klowrocenta

liniey na ktorey stoisz, y Syn twoy stanie. Vbi tu ibi & ille. Uweselona ta obietnica, pozrzy iakos w bok, y obaczy wedle siebie na oneyże liniey stojacego Augustyna. Perwie mu to widzenie swoje, y me wi: Ofam Syna Boskiemu miłosierdziu, że cie w tych sprasznych błędach oświeci, y na zbawienna droge nawiedzie: wi- działam tey nocy, żeś stał na iedney liniey ze mną, y sly- śiałam głos. Vbi tu, ibi ille, gdzie ty tam y en, y man- nadsicie, że cie Bog na prosiwie ku tey wierze ktora ia wyznawam. A en co rozumiecie iako na to od perwie- dział? Wykretem chciał zbyć Mátki, widzenie to o- pącznie wywocił. Mátko takci to rzeczono: Vbi il- le, ibi & tu, gdzie ia jestem, tam y ty bedziesz, w teyże wierze co y ia. Widzicie iaka słiskość? iako twarde- káki do iármá Chrystusowego? Lecz o niepoiete rá- dy y sady Boskie? Powalony od Boga pod ono drze- wo figowe Augustyn, iako cudownie odmieniony! iako- zbył pokorny!

ś. Augustyna
P. Bog opo-
wiada
przez linia.

Weyzrawszy Bog w szechmogacy na gorace lzy pobożney Mátki tego (o ktorzych powiedzial iey bylie- den Biskup/ iako w spomina samże ś. Augustyn: Fieri nō potest, ut filius istarum lacrymarum pereat. Jdz w pokoju Mátro no cnoctiwá, niepodobna rzecz, aby syn takowych lez miał zginac) puscil swiete myśli do serca Augustynowego, że z lekká poezal sobie zbzyzdzac sekte Mánichenská, á brac serce do Wiáry Kátolickiey, y wpedzly do sádu iednego pábnie pod drzewem figo- wym, y myslil prześlýmżyć swoim swowolnym: wotym wstlyby głos, Tolle, lege; tolle, lege, Augustynie we

Confess. lib 3o
c. 12

Kazanie na dzien

ymil / a czytaly. Chcial Pan Bog suchwalnego buha
 la postromic / chcial sliskego wegorza mocno viac / y
 przywioldl go pod drzewo figowe / gdzie wstyskawosy ten
 glos Tolle lege / a napadly za pierwszym listow Pa-
 wla S. otworzeniem na one slowa. Non in comestatio
 nibus & brietatibus, non in cubilibus & apudicitis, sed in
 die mini Domini IESVM Christu. **T**ierobiesiada y pitasi
 swiach / nie w lozach y nie w roztadach / ale przyoblecie
 Panna Jezusa Chrystusa: zaraz poezal swieteka dumo
 z serca skladać / y do prawey Chrystusa Panna Wiary
 sklaniać mysl swoie. **O** przedziwna potego laski Bo-
 zey / o cudowna dzielnosci figowego drzewa / pod kto-
 rym Augustyn lezy? Jesli przed tym gardzil Pismem s.
 nazywajac ie prosta hrámota porównania z Ciceronem
 niegodna: teraz sie go naczytác / wychwalic / y naca-
 lowac nie moze. Jesli przed tym gornym dowcipem
 swoim gardzil katolikami / y prze hardosc w zadne dy-
 sputacye niechtial z nimi zachodzie: teraz takoby nie
 nie wniat / y na prostszego mowy pokornie slucha. Jesli
 przed tym wshytke mysl y milosc swoie wieszil w doze-
 snym swiecie y mannych roztosach iegor / teraz moczyn
 nie mowi / niezym sie nie zabawia / tedno P. IEZVSEM
 a Matka iego Błogosławiona. Skadze w nim taka
 odmiana? gdzie nabyl takiey skromnosci? Pod drze-
 wem figowym. Ficulneo folio anguillam compre-
 hendit Dominus Pod tym drzewem odpoczywajac swa
 wola porzucil / swiata zapomniat / a P. Jezusa y mi-
 losc iego poezal sobie nade wshytke smakowac.

**Przedziwna rzecz wspomina Xpiste Bdzil w
 swoiey**

Rom. 13.

Poznawa
 bledy Augu-
 styn z czyta-
 nia Pawla s.

Radiuil. in
 peregrin.
 fol. 177

ś. Augustyna.

Twojey Peregrynacyey. W Egypcie gdzie Naswie-
 tsa Panna mieszkała z Synaczkim swoim przez siedm
 lat/ nie daleko wioski nazwaney Natáree/ jest do tego
 czasu drzewo iedno figowe/ od samego spodka aż do
 wierzchu rozdwoione/ y iakoby otworzyse/ a wierzch
 tego zniżony na kształt namiotu iednego. Ato stało się
 w ten sposób. Kiedy Panna Błogosławiona przyia-
 chała do Egiptu/ y stać miała w tey Natáree/ Jo-
 zeph ś. zostawiwszy ją przed wioską/ siedl obmyślać go-
 spoda/ gdzieby mógł z Pánem I E Z V S E M y Mátką ^{W egyptcie.}
 tego Naswietśa skłonić/ a ona czekać stánela tym cza-
 sem pod tym drzewem figowym / Etote natychmiast ^{ciudowne}
 gdy pod nie przystąpiła/ przyimując ochotnie tak śacne ^{drzewo.}
 a nowe Goście rozdwoiło się/ y namiot ieden a mieszka-
 nię z siebie im wzięło/ że do tego czasu stoi to drze-
 wo na wzór namiotu y sklepika iednego/ y Turcy záwsze
 w nim lámpę goráca trzymáia. Możemy wybor-
 nie Augustyna ś. stosować do tego figowego drzewa.
 Jeśli to drzewo máiac przy sobie namileyszego I E Z V
 S A z Mátką tego przeczysta rostało się/ chcąc oboje
 przyiać między swoje wnętrzości: a ś. Augustyn ná-
 wrocony pod drzewem figowym/ wznowił swoje zło-
 ści y błedy/ o iako serce swoje ku Bogu otwierał e iako
 gorace wzdychánia ku Chrystusowi Pánu y Mácce te-
 go Naswietśey czynił: iakoby rad był oboje do wną-
 trzości serca swego przyiać/ y w nich zasklepić?

Wiedcie iako go pospolicie málua e Stoi ábo kle-
 cywo pośrodku/ po iedney rece má Pána Jezusa wkrzy-
 żowanego/ po drugiey Panna Błogosławiona Syna-
 zyna ś.

Kazanie ná Dzień

zsta swego pierśiami karmiaci; a on tak mowil. Posi-
tus in medio, quò me vertam nescio; Hinc pascor a
vulnere, hinc lactor ab ubere. W posrod-
ku stoie/ gdziebym miał pierwoy obroćci/ niewiem. Tu
mi smákuia drogic zbawce motego rány/ owdzie mie
wabia srodkie kocháney Mátki pierśi. W czym áz-
nie byl podobny temu Egypstskiemu dziewu? ázaby
nie rad byl serce rozdwoit/ wnetrzności otworzył ná
przyięcie Chrystusa y swietey Mátki tego?

Sabellic.

V Augusta
Cesarzá w ko-
chaniu Vir-
giliusz y Ho-
raciusz.

V Augusta Rzymstiego Cesarzá w wielkim ko-
chaniu/ byli dwa zacni poetowie/ Virgiliusz y Horá-
cyusz. Virgiliusz ze byl wielki meláńkolik/ wstáwięnie
wzdychal; á Horacyusz ze dobrze wypital/ záwofe mu
plynely ocy: y dla tegoż kiedy miedzy nimi siadal Ce-
sarz/ mawial o sobie, Sedeo inter suspiria & gemitus.
Siedze miedzy wzdychaniem y pláczem. Takac by-
lá zabáwa Augustyna pokutniacego: iáko tylko serce
tego promieniem lásti swoiey Pan Bog oświecił/ wstá-
więny byl inter suspiria & fletum nie stykales z wst-
tego/ iedno nabożne á serdeczne wzdychania/ ktoremi
niewymowne ná soba Boskie milosierdzie wyzna-
wal/ nie widziales ná twarzyniego/ iedno lzy obfite z o-
cju plynace/ ktoremi przeszlego rozpustnego życia swe-
gobledy y złości oplákiwal. Pelno takich suspiria
y lzy goracych w pismách Confessionum tego: gdzie
trzynasta Ksiazek pláče ná grzechy swoie/ namniey-
se wystepki w slytkiemu swiátcu podáiac do wiadomo-
ści. Czlowiek miluiac honor/ radby zle spráwy swo-
ie iáko nabárziey wtáil: á lubo je pod czas ná s. Spo-
wiedzi

Estet rad po-
Fryxa slo-
ści.

ś. Augustyna.

wieździ Káplanowi do vchá powiáda/ często lebnáť
niezbrojnosťom swoim Kolorow y muszkwó futka/ y
ná pokrycie nágości rózne sobie perisomata ábo zaslo-
ny trybem pierwszych rodzicow syte. Obiáři piáň-
stwem Bostki máiestat/ á ná Spowiedzi powie/ że dla
Kompánety y politiki nie moglo być ináčey; to zástóná.
Od stá pożyzanego bierze po dziesiáci/ y krom tego nie
wa rózne od dlúnika porrektcy/ á ná Spowiedzi powie/
že mu sam dobrowolnie ofiáruiet to zástóná. Vpás-
onie w sprosny grzech ě eleśny/ á w Sakramencie po-
kuty S stáda ná krewkość y potegę tentáčrey: to zas-
stóná; ale tak blaha/ že sprosności grzechu/ przed Bo-
stunem námníey nie zástóni. Owa iáko powiedzial
Tertullianus. Malefici gestunt latere, deum autem appar-
ere nolunt nam esse, quod malū agnoscunt. Wy-
stąpi ludzie futkás kató/ ch ono swiáctá/ niechca-
mieć za swóie/ co złego w dzo. Jákiegoż tu podziwies-
nia y chwaly godna pokóra Augustyna S. Prozy wšy-
tkich excořsow swoich iáwna przed swiátem Konfeso-
rya v ynt: nie słowy przemuáiacemu/ ále písmem
wiecznoetwáiacym: nie wielu tylo swóiego ludziom/
ále y potomnym časom swieźa ich pámieć zostawu-
iac? Jákož mu zá tak ściśta á doskonála pokute nie
dáć tego pierwszego Wienca/ z liścia drzewa figowes-
go? iáko w nim Bostiego miłosierdzia nie sławic/ y nie
przyznawác/ že Ficulneo folio anguillam compre-
hendit Dominus?

Podzmy do prác y sátyg tego/ á obaczmy iáko Drugi
sa godne drugiego Wienca z bronatnych siolkow wwi-
tego.

Gen. 3

Tertull. in
aologer.
c. 1.

Drugi
Wieniec

Kazámte ná bzlen

Fiolki brona tego. Coř ma, spytacie, bronatny fiolek do prace
ne napierw Bárzo wiele. Story to iest kwiat y bárzo rány. Flo
se miedzy rú prima ver nūtiātū VIOLAmowi Pliniuš. Jáko
kwiatami. Turzentá rány m weřciem swoim pobudza ludy do
 Plin. Lib. 21. wstánia y roboty: ták bronatne fiolki wřykie inne
 Iunii c. 11. wstánia y roboty: ták bronatne fiolki wřykie inne

Color viola
 ceus
 Biskupom
 własny dla
 tego.

kwiaty popzedzaiac, do przyřlych Wiosennych y Les
 tnych řatyg rusáia kmiořka pracowitego; one rániey
 przed innemi nařaiac, trabia iákoby ná co napretře w
 polách z siemna prace y goniewy. A ták rozumiem iest
 przyezná, że Kořciol s. Biskupom swoim ná náczá
 inney bárwy y mářci, iedno bronatne fiolkowa colorem
 y iolaccū, bo chce náuczyc, aby iletoć spoyrza ná ten
 swoy kolor ránych fiolkow, záwře przypomináli sobie
 co iest Episcopus to co Vigilans, że kolo trzody Chry
 stusowey nie ma zářypiac; ale wysokiem i enotami
 przodkaiac y owieřki popzedzaiac, ma im byc do prác
 zbáwiennych y řyčia św. atobliwego traba, powodem,
 y droga: zgořá ma byc iednym fiolktem w řyćiu swo
 im řywnym. Ták iest rozumiem przyezná, że w dni

Colorem vio
 laceum czemu
 Kořciol wřy
 wa w A
 dwent y po
 řcie y w sup
 plitacyach.

Adwentu y Postu wielkiego, tákže w Supplitacyach
 y Processyach, ktore sie ábo w Krzyřowe dni, ábo pod
 čas iakiey wálney potrzeby odprawować zwyřky. Ko
 řciol Kátolicki wřywa Colorem violaceum fiolko
 wey mářci; chce ábowiem tym kolorem wpmnieć
 iákó fiolki bronatne sa predkie ráne, y dni oznaymia
 pracowite: ták y Kátolicy pod čas Adwentu y Postu
 y tákich supplitacy, řywnořcia, prace, y rořnym čias
 wmartwieniem lasti, powinni niebieřkiey zabiegáć. Jes
 liž bronatne fiolki znákiem sa rořořci y prace, iákóž wřy
 sieyřego

ś. Augustyná.

Śleykego żróbliá wiencem fioltkowym nie zdobieć? **Má**
laś Doktora tego raczosc, ktory tak wiele **Beia**g o ro-
 żnych máterych nápisal, że sie wezem wydzivic nie mo-
 ga: kiedy wždy abo cudze czytal, abo swoje pisal? **Mála**
 Doktora tego praca, ktory sam ieden tak wiele
 Heretykow pogromil, z konfundowal, y wprzatnal?

Powiadáia **Bosinographowie**, że gdy gwiazdá
 Syrius abo **Kanikulá** wschodzi, z gory **Taurus** wilcy w-
 ciekáia; y z tad **Camerarius** ná wciekáia cym **wilkuná-**
m **alowawośy** gwiazdze nápisal. **Te oriente fugit** pos-
 dobny byl ten gwiazdzie **S. Augustyn**, bo skoro sie w
Bosciele **Bátolickim** z náuka prawowierná ozwal, nie
 bylo tego **Heretyká**, ktoryby go obaczywośy y d **skursow**
 tego posuchawośy, niemial z **stomota** wstepowác. **Q**
smield sie náraz ieden **Arzymistr** **Mánichewow**
Fortunatus meiał, aleć nie fortunacie powiodlo sie mu
 z **Augustynem**, bo zá pierwośo **disputacya** skonfundowá
 ny, drugiey nie czekáiac **stomotnie** wciekl. **Augustino** o
 xente **sunt** **refert** **al** **Heretyaplágiáissia**, ktora iáśo
ste **Boża** **znosila**, wierdzac iá być do **wczynkow**
 dobrych nie potrzebna: leć iáśo powstał **Augustyn**, y
 ono z **Páwla** **S. zátrabil**. **Non ego autem sed gra-**
tia Dei mecum. Uiteia ale **láśka** **Bogá** **zemna**. **Illo**
Oriente fugit, **światlościa** **náuki** tego **przerásona** **záś**
raz **peżela** **wstepowác** y **uściszcć**.

fioltowa **máścia** **Bosciol** **S. Biskupom** y **Prá-**
latem: nie tylko **czynność** y **praca** **záleca**, ale teź **przyklá-**
dnosc **życia** y **światobliwość** **prypemina**, iáśo **Apoz-**
stol **Cytusowi** **mewil**. **In omnibus teipium** **prábe**

C

exem

CamerEmbl
250

Posidon. in
vita eius

1. Cor. 15

Tit. 2.

Kazanie na dzien

exemplum bonorum operum, in doctrina, in iustitia, in gravitate. We wszytkim pokazy sie przykladem dobrych wzynkow/ w nauce/ w calosci/ w staktu.

Matth. 5.

Czemu Apo
Stolowie na
zwanu Sola.

(Czemu to Chrystus Pan Apostoly y Kaplany swoje nazwalsola? Vos estis sal terrae. Wy jesteście sola ziemi. Nie mam że y ztey przyzyny. Bedzie dzienz piekna pogoda/ Slońce po wszytkim niebie lasno świeci/ niemasz chmury zadney/ cob y deszcz obietowal/ lat siedzac przy stole/ jedna raza obaczył/ że sol miez bzy potrawami w salserce mielnicie/ y zaraz prognostykwieł/ bedzie odmiana. Sol mielnicie/ w salgornicie/ pewnie na odmiana/ na niepogode. Niechay bedzie Rzeczpospolita niewiem iako porzadna/ niechay bedzie Parafia nabożna/ zeladzka w domu skomina/ dziatec ełki bogoboyne/ wstydliwe/ i esli mielnicie sol/ i esli gospodarz lichota/ i esli Ociec/ Matka pniaciz/ wonez za gospodarzem zeladzy/ zataczka Senek/ za Mielka corka odmieni sie; i esli przelożony/ Kaplan w staktu swoim odmiesz wkaże/ y (co Boze vcho vay) naszlerd spuści sie/ wnet y miedzy owieczkami wielka obyčajow alteracya nastapi. Był w Domu Bozym s. Augustyn sola/ ale zadney w życiu y postepkach odmieczy po sobie nie wkażal/ ale iako fiolek wonny wdziechnemł enot ewietych zapachami cieł był/ y w weseleł wiernie Chrystusowe. Czytacycie tego Medycacye/ Soliloquia/ iakie tam zapaly serca tu Bogu? iako gorace na bozenstwo? iako zalowa na endowona metamorphose zycia odwaga/ gdy pelen ognia Duchá S. mowil słow

Ribaden. in
vica s. August

one

d. Augustyná.

one ecstática. Domine si ego Deus essem, & tu Augustinus esses: ego Augustinus essem, ut tu Deus esses: pánie Bože také cie milnie, že gdybym ja był (co niepodobna) Bogiem, áry Augustynem dla miłości twoiey stałbym sie ja Augustynem, ábyś ty był Bogiem. Tuż ono áza nie wielka wonność, gdy będąc Biskupem nie własnego nie miał, ale spólnie z Biskupami żyjac, potrzeby swoje z pospolitey pašárnie y westryárrey brał spólnie był, spólnie sie z drugiem odziewał: y nic nam innego goracey nie zálecił iáko vitam communem, nic innego surowiey nie zábronil, iáko proprietatem? Wiec y to áza mála, gdy y Siostry náwet rodzoney przy sobie chováć niechćial, áni z niá rozmawiać, wiedzac iáko swietcy ludzie y mála rzecza w Káplánách zwykli sie goršyc? Bo nie darmoť to Chryštus Pan przyrownal Apostólskie ludzie, do swiatła y słońca. Vos estis lux mundi. Wy jesteście swiatłość swiatá. Słońce kiedy iásno świeć, nie ma spektatorow, ni kt ná nie oká swego nie podnosi, ni kt sie nie dziwnie že świeći: ale gdy sie záćimia, gdy ćierpi Eclipsim ná ten čas ludzie ku niemu oczy obráćia, y Mátématycy eclipsim xpátruiac, wgládaia pilno iáko wiele sie części słońca záćimia, iáko dlugo eclipsis trwa, y ztad ieden nápisal o Słońcu. Non nisi cū deficit, spektatorem habet. Zároveň y Duchoroni ludzie / Non nisi cum deficient, spektatorem habent; w defektách tylo swoich spektator y máia: že Káplán swietci pokora, skromnosť, trzeźwość, nie wiele sie temu ludzi dziwnie, tegoť to powinnosć

S. August.
serm. 50. ex
dixeris.

Matth. 5.
Czemu Apóstólowie swiatłość nazywáta?

Arc. Impr.
lib. 1.

Kazanie ná dzien

winnosť byť pokornym, trzezwym w domu s'iebiec' Košciolá pilnowáć. Leč gdy sie mu (czego Boze obroni) nogá w czym potch'nie, gdy sobie bezpiecznie p'ozczy'na, gdy sie miedzy ludzmi h'nuie, cum deficit, spes at ore habet. w ten čas pilcem go sobie w'ázuió. A to s' Augustyn niech'iał y wlasney Siostry ná dwa rze swym chowáć choć Biskup / Prálat, aby tezykom ludzom okázyey do hemránia y wzgoršenia iákiego nie dáwał. Godzien záiste tego z ránych y wonnych sióli kom wiešć, iáko pr'icowity y bogoboy'ny Doktor. Godzien aby smy nan te wonne kwiatki iáko ná zdrojlo lebdno m'ocáli, y niemi go koronowáli.

Trzećć
Wieniec

Oliwne drzewo potocz'nie
azy.

Gen. 8.

Piet. lib. 3.

Widze iż trzećć WIENIEC rzuca ná to zdrojlo b'ósa'm Košciol' s' z Doktorámi swemi, Wieniec z drzewa Oliwnego. Widze że wszyscy práwie Doktorowie m'osac po gálasce rzućáia, y Augustyná Oliwa koronnia. Oliwne drzewo co wždy znáczy? Nietenko w swietek'ich, ále y Duchownych pisáczow, y w sámym Pismie s' znáczy pokoy. Pámistacie pod čas wálne'go potopu, gdy go'lab od Noego wypušćony z B'orábia przyniosł rošć'ke z Oliwnego drzewa, záraz Noe w'osial to zá Omen y znáć dobry, że in' wody ná ziemi osiekáli, y gniew pá'nski w'stawal. Dla tegož y Rzymiáne, kiedy Hadrianus Cesarz dostal z roš' nieprzyš'iaciel'skich Hispániey, ná znáć wozie'žnosći bili ná plesniadzách przy osobie Cesar'skiey Pánne jedne w osobie Hispániey: Ktora kle'žac podawála Cesarzowi rozg'olow'na, przyznawáiac mu zwycieš'wo y pokoy w'z'y'mony s' napisem: Restitutori Hispanie. B'co w'aszy známie-

s. Augustyna.

známienite biskupá Augustyna s. iáko wiele dobrego Ko-
 ściolowi náuka swoia przyniosl / iáko wiele Ksiąg ná
 pogromienie Heretyków / a Wiáry s. otwierzenie ná-
 pisal / iáko swiatobliwym życiem swoim wielkie między
 Duchownymi cnot y obyčáíow Apostolskich pomno-
 ženie vežynil / przyzna iž stužna głowe tego Olíwa ko-
 ronowác / z napisem. Restitutori Ecclesíæ. Bo ktož
 rátorwał Kościol Boží w Afryce / že między ták wiele
 Heretyi nie znišezal / tedno Augustyn & kto stánal mu-
 rem y opárl sie onym ná Zachodzie Pelágianów / Semi-
 pelágianów / Donátystow Herstom / tedno Augustyn &
 kto trudne ártýkuly o Trojcy Pízenáswietšey / o prede-
 stynácyey / o lásce Božey do vežynków dobrych potře-
 bney vlácnil y vgruntowál / tedno Augustyn & przy-
 znáta mu to sámíž Doktorowie s. Hieronymowie / Pau-
 linowie / Brzegorzowie / y wiele trudnošci z ni-go poia-
 wošy / dánl mu przed soba dáta / y iáko ná žrzdlo ie-
 dno Wieńce miotáta. S. Hieronym ták do niego w
 listie tednym piše. Certè quicquid dici potuit, & su-
 blimi ingenio de Scripturarum sanctorum hauriri fo-
 ribus, à te positum atque disertum est. Jáiste co-
 Polwieť sie mogło powiedziec / y wysokim dowcipem z
 žrodel písmá s. zášiac y wyčerpnac / tys zášiağı y nam
 podal. Daleko mieškal s. Hieronym od Augustyna / Doctorowie
 on w Palestynie ná Wschodzie / a s. Augustyn w Hip- gustynowi s.
 penie ná Zachodzie / a ták Augustyna milowal / že sobie dáta
 žyczyl strzydel bystrolotného ptáká / aby mogli do nie-
 go leciec / y zego sie godnego náucyć / y powiáda w
 glos / že nie bylo godziny / aby Augustyna nie miał
 w spos

S. Hieronym.
 epist. ad Au-
 gustinum.

Doctorowie
 s. dani Au-
 gustynowi s.
 dáta

Kazanie ná dzien

wspomněc. Absque tui nominis mentione, ne-
 nam quidem horam patimur praterire. A ná in-
 nym mieyscu mowi: Magna virtutis in orbe celebra-
 ris, Catholici te conditorem antiqua rursus fidei ve-
 nerantur atque suspiciunt. Wielko cnota syniesz po
 swiecie/ Kátolicy máia cie zá naprawce starozytney
 wiary y stánua. Tuż Paulin s. takie mu elogium dá-
 te? Os tuum fistulam aqua viua, & venam fontis ex-
 terni merito dixerim. Vsta twoie Augustynie/ ká-
 nalem woby żywey/ y Krynica zrodla wiekuiwego flu-
 sine názowa. A Grzegorz s. tako ná podziw náuka tea-
 go waży/ gdy pisma swoie względem Augustynowych
 powiada byc własnemi orebami/ względem wybora-
 ney pferney maki? Si delitioso cupitis pabulo sas-
 ginari. B. Augustini opuscula legite, & ad compa-
 rationem illius similitudinis nostrum fursure in non
 queratis.

Paulin Epist.
372

S. Gregor R.
pist ad prae-
sum Aha.

Confes. lib. 3
c. 11.

Nauka Augu-
styna s. test
tako linia.

A te bez waptienia dowcipu tego wysokosc
 przeznaczala ona Linia/ ná krozey Monika s. widzala
 stojacego Augustyna. Liniey vzywala Pisarze/ aby
 wierse prosto prowadzili/ litery rowno stawiali/ vzywala
 ia tey tako prawidla iednego do harakterow swoich. O
 powiadaiac Pan Bog nawrocenie Augustynowe/ obie-
 cuiac zalosney matce/ ze go mial do Kosciola swego s.
 nawiesc/ vkazal go tey ná iedney liniey. Na co? aby
 dal znac/ ze on w Koscielu Kátolickim mial byc linia
 iedra. Jako linia kierunek pisarza w literach y ha-
 rakterach tego/ ze wedle niey prowadzi hrámota swoie:
 tak Kosciol swiety trudne opinie kieruje y stanowi po-
 dlug

ś Augustyná.

blug náuki y písmá Augustyná. Biedy miezby Doktorá mi wrośnie różność sentencyi w iákley mátereyey powa-
żney, co czyni Kościół? Jozie do Augustyná, bierze náukę y písmá tego iáko linia, y pátrzy iesli to o czym iesť trudność zgádza się z Augustynem, y wedle náuki tego iáko liniey stánowi y deter minuje. Kto wiadom An-
yelskiego Doktorá, wie dobrze iáko on często w Theo-
logiey swoiey wspomina Augustyná, nie naydzieś que-
stey, artykuła práwie żadnego, gdzieby wzmianki Au-
gustyná nie bylo. Konkluduje iáka sentencya, probuje o-
piniey swoiey: napierwszy dowód z Augustyná. Ica Augustinus. Solwuje argumentá przeciwné, odpo-
wiáda cudzym rácyom, napredsa odpowiedz z Augu-
styná. Sic Augustinus. Czemuż to? bo ś Thomas písal Theologia pewna, bezpiečna, gruntowna. Dla-
tegoż áby iáki medrek nie przyganiał písmom y literze tego, że się z Doktorám, nie zgádza, písal wedle tey li-
niey, wedle náuki Augustyná, y ná niey wszystkie Theo-
logia swoje fundował. Toż czynia po dziś dzień y dru-
dzy Theologowie, sentencye swoje wprzód písmem, po-
tym Augustynem probuis, y wśelkie miezdy soba tru-
dności podług náuki tego decyduia y konczą. A prze-
to słusna czćć go Wicńcem Ołwym: bo iáko oley pływca po wierzchu wśytekich likworow: ták on subtel-
nością dowępu swego celował inne Doktorzy, y wedle
własnego ichże wiádectwá gore t:zyma nád nimi.

Wiec iáko spekulátywa wielce pomnożył Wiáre
Ś. Bátolicka, ták y práktyka siła pomogł do napráwy
życia Apostolskiego: ták iż wśytko Duchowienstwo
moje

Kazanie ná bzen

može mu y z samey slušności powinno rzucac wieniec
 oliwne/ z napisem Restitutoris vice Apostolicae. B. 35
 bowiem podzwignal upadacy swiety żywoe 7. po
 stolsti? kto reformowal duchowne przy Katechach y
 Kościolach innych / ażá nie Augustyn?

Ticwie jesti każdy wie/ dla czego náš zakon zowie sie
 institutū Canonico rū Regulariū Jedneć to Banon y
 regulá/ Canonicus y regularis, ná coż przydala Re-
 gularis, kiedy to oboie jedno znaczy/ y jedno jest słowo?
 Tá jest przyczyna. Tá początku Kościoła páńskiego
 zá Apostolow y długo potym wšytko duchowienstwo
 żyło spolnie ná křtalc zakonnikow/ osobliwie przy Ko-
 ściolach Katedralnych pod Biskupami/ pilno ta spol-
 ność życia chowali/ máterności mieli spolne/ sto spol-
 ny/ wšytko základ šaty brali spolna. Leć gdy zá gá-
 symiłość Boža w sercach ludzich poželá stygnac/ y
 w Duchowienstwie teź on tryb życia Apostolskiego po-
 lektu wstawal y ginal/ dzielili sie máternosciami y ko-
 ścielnemi prowenciami/ každý poželá miec swe własne/
 osobna kuchnia/ osobna cieladz/ rć. Což wczynil Au-
 gustyn swiety? chcac wzbuozic on porzadek życia A-
 postolskiego/ reformowal przy Katedrze swoiey Bano-
 niki y Kaplany / y napisal Regule de communi vita
 Clericorum, y od tey iego Reguly nazwani sa Cano-
 nici Regulares, Banonicy zakonni / dla rožności ob-
 prałatow y Banonikow swiateckich/ ktorzy áž swia-
 tobliwie przy swoich Katedrach y Kollegiach žyja; te-
 dnáť že communem viuendi societatem. nie máia/ á-
 ni sie własności w yrzekáia/ dla tego jednym słowem ná-
 zwaní

Czemu sie zo-
 wia Canonici
 Regulares?

Act. 2.

Is. August.
 erni. 50.
 ex diu. sis.
 Clerus in pri-
 mitiua Fecla
 žyl in commu-
 ni.

Panormit in
 cap. Deus qui
 devita & ho-
 nest. Cleric.

S. Augustyn
 reformuje
 Banoniki.

ś. Augustyna.

zwani są Kanonicy, względem dawnego porządku życia Apostolskiego; a my zaś iakoby cum quadam restrictione Canonici Regulares, albo Zakonni, względem odnowioney y wzbudzoney od Augustyna ś. reguły Apostolskiej.

Ztąd ci to jest, że ten Zakon idąc od samych Apostolow, y napierwszym będąc w Kościele Bożym, ma z porządku siebie niemato Papieżow, silu Kardynałow, a Świetych bärzo wiele. Stąd jest, że dla tey starożytności swoiey ferocce rostrzewiony będąc, miał w regimencie swoim wiele bärzo Kościołow nie tyleo mnieyszych, ale y wiectszych Katedrałnych y Metropolitałnych; y samym Łäteraniskim napierwszym w Rzymie Kościołem rzadził dość światobliwie, daley niż osm set lat, póki go zamtad mieżdzian Rzymskich Papieżom na ten czas silnych chćwość y ambicya niewyrąziła. Sa leżeże przy tym Kościele w spustoszałym Błastorze

Raphael Volater.
ter. lib. 21.
Co. mm.

*Canonicam formam sumentes discite normam
Quam promissis, hoc claustrum quando petistis,
Nil proprium, morem castum portando pudorem
Claustrum structura sit vobis docta figura,
Vt hic clarescant anima, moresq; nitescant
Et stabiliantur animo, qui canonicantur &c.*

Owa przynac ś. Augustynowi, że on roschwianyy prot Apostolski w Klube wprawił, y przez regule Kanon

Kazanie ná bsten

nikom y Klerikom podána/ stal sie potym wielu Zakó-
now przyczynna y ozdoba.

Artes Impr. lib. 3.
Augustyn S. przyczyna y ozdoba wielu Zakonow.
Krol Wegierski Ioannes, przypominając sobie/ iá-
to oná sławna y Rzymian Wilczycá/ y swoie wilczetá/ y dwoie dziatki Romulusá y Remusa wyrzuconych od-
chowálá/ nápisal iey to lemma. Sua alienaq; pignora nutrit. Swoie y cudze dziatki żywi. Możemy dáć to Symbolum Pátryarke nášemu/ możemy o nim mo-
wić/ że sua & aliena pignora nutrit. Bo nie tylo jest Dycem nášemu Apostolskiemu zákonowi/ ale y wielom innym. On wyzbudził dwa przeczacne Za-
kony/ Premonstrátencki y Káznodzieyski; Premonstrá-
tencki przez s. Norbertá Kánoniká regulárnegó; Káznod-
zieyski przez Dominiká s. Ktory blisko trzydziestu lat byl takze Canonicus Regularis in Ecclesia Oxomen-
si, y tak wielo nam Synowcow y náuka y swiatobliwo-
šcia sławnych wrodził. On Religia Benedyktá s. oz-
zdobił Leonem trzecim y czwartym. Urbanem y Pá-
schalem wtorym narowyższymi Biskupami. Zakon S. Fránciská swietego Antonim z Padwy; Zakon swoich Eremitow s. Mikolátiem z Tolentynu / Ktorzy wšyscy bedac wprzod profesyey Canonicorum Re-
gularium, do tych potym Zakonow z Boskiey ordyná-
cyey ná wietše ich pomnozenie sa przeniesieni. Zgóla niemáš Religiey/ Ktoraby od Augustyná s. ábo nie po-
sílá/ ábo znáczney iákiey ozdoby nie wzietlá: tak iž su-
šnie wšytkie Zakony moga mu dnjá dzisieyszego rzucáć olirone lišcie/ bo przez náuke y regule iego. A fructu o-
lei ipsius multiplicati sunt, wielkie incrementa od-
niecili. 2 proc

Pfal 5.

ś Augustyná.

A procz Zakonnych ludzi / procz Doktorow / Akábes
 miy / iesli komu nalezy zdobic y koronowac to swiete
 zroblo / iáko bialynglowom. *Tiewiam iesli od kto-
 rego Doktora wzialy taki tytuł / iáko od Augustyná.
 Wiecie iáko ie nazwal? Deuotum femineum sexum.
 Maby Salomon przypisuje im gniewy / iády sine de / iá
 bezurze: á s. Augustyn nabozenstwo; gdy taka do pán-
 ny Błogosławioney prosbe wnoši. Sancta MARIA suc-
 curre miseris iuua pusillanimes, refoue flebiles, ora
 pro populo, interueni pro clero, intercede pro de-
 uoto femineo sexu, &c. Swieta MARYA do-
 pomoz niedznym / ratuy boiazliwe / cieś pláczliwe / modl
 sie za ludem / wstawiaj sie za duchowienstwem / przy-
 czyniaj za nabożna piciá białychgłow / &c. W tey mo-
 dlitwie wszytkie stany záleca B. Pánnie Ociec ten swie-
 ty. Populum, Clerum, deuotum feminem sexum, &
 iákoś godna abyśmy go też wszyscy Spolnym nabożeń-
 stwem raczyli / y Pánu Bogu zań dziekowáli / że go ko-
 sciolowi swemu dać raczył / takié° Doktora ktory y sto-
 wem y przykládem wczyl / y Wiare swieta tak mocno
 przeciwo Heretykom podpárl.*

Prou. 23.

^{s.} August. serm
18. de sancto.

Bialynglo-
wom piekny
tytuł od s.
Augustyná.

Dziakic nieskonzone namilshy I E Z V / zá tak zna
 mientey miloscierwoley oblow / tys Augustyná iáko zu-
 chwálego buháia strzala milosierdzia twoie° w bil / tys
 z hárdego potornym / z cielesnego duchownym / z ziem-
 skiego niebieskim wczynil. Oderz taż strzala swietey
 milosći w odporne serca nášel / zle / y woley twoley prze-
 citwne pánniace w nas affekty wstrzelay / absmy z cieles-
 nych namietnosći wozuci Augustynowym sercem mi-

Kazanie ná Dzień s. Augustyna.

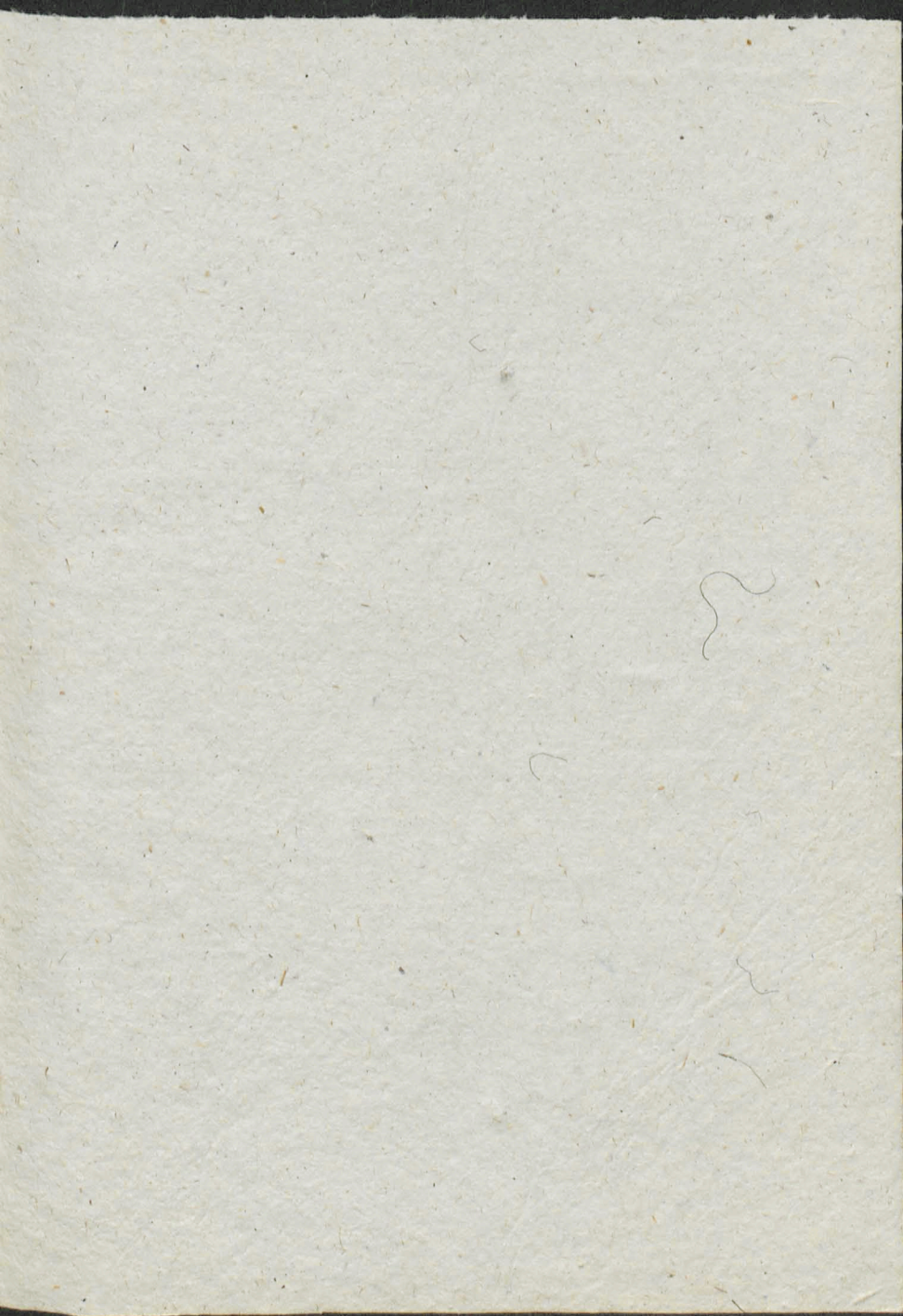
Łowić cie Dobrodzieńca naszego mogli. Ołmýslay
Kościółowi twemu takie Doktorzy, coby y wzięli y czy-
nili; posylay tak żarliwe Pasterze, coby z takó goraco-
ścią wiary y nauki twoiey bronili. Jákos Augustyna
z ciemności oświecił, y serce tege do miłości twoiey tak
goraco zápalil, że wšytká tego zabawa byla inter tu
vulnera, & Matris tuæ vbera, z twoiem Przenáswietŝe-
mi ránami, y Mátko twa Błogosławiona: tak y nas
grzesne oświec láśka twa swieta, y do prawdziwey mi-
łości twoiey zágrzey, aby smy ŝeżerze zá grzechy naše z
Augustynem žalować, y w ośláwieczney krzyżá twego
Contemplacyey żyć, á ná rekách twych swietych
y Mátki twoiey przedostoyney vmierać
mogli.

A M E N.

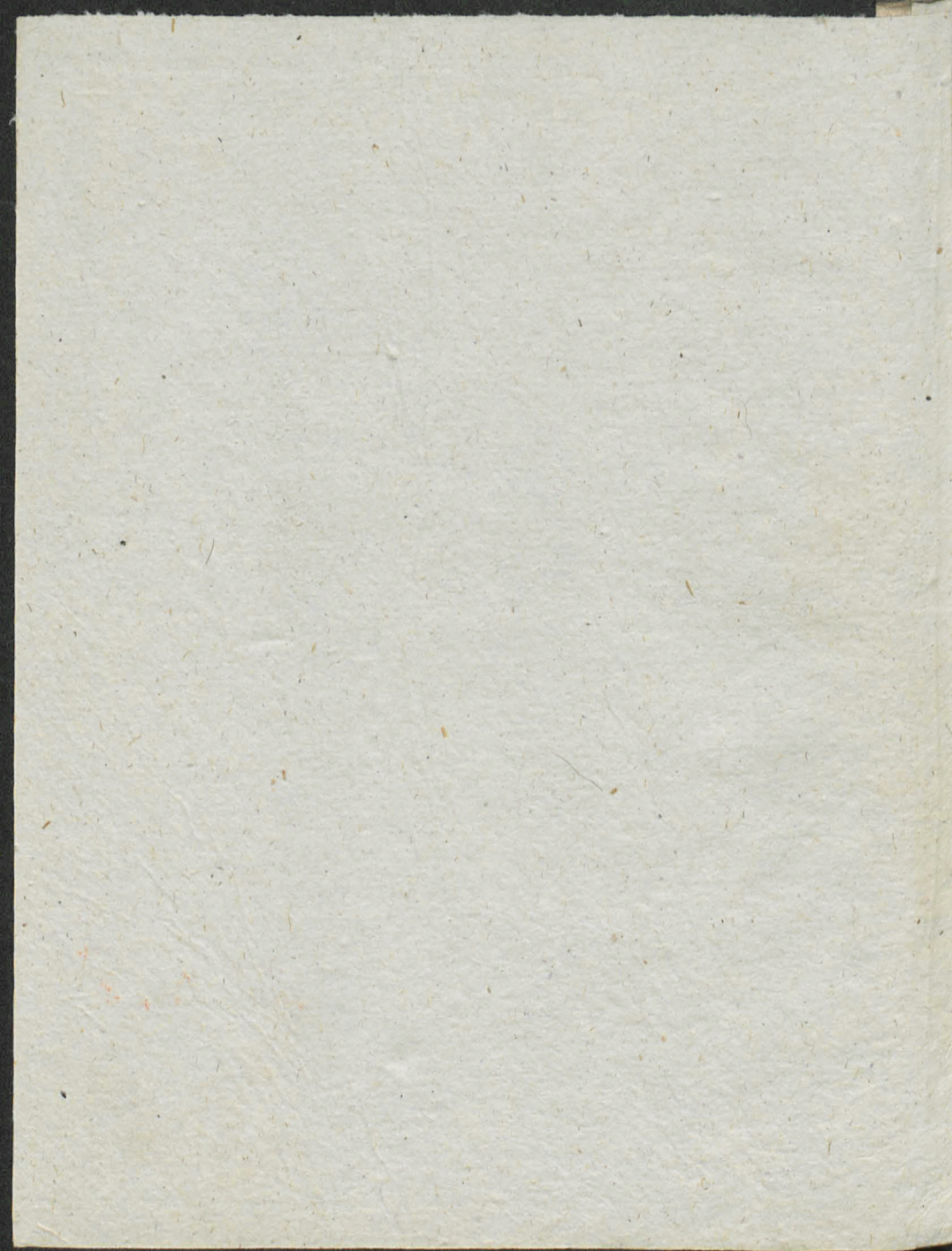

8298
—
70

11311

8298

23

